

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 160. Quinam factis denuntiationibus teneantur denuntiare impedimentum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73973](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73973)

aliquo impedimento ligati, Sanch. num. 20. Castrop. loc. cit. Porro non requiritur cognitio causæ judicialis, etiam si ea fiat etiam pro foro externo; quia Concilium rem totam commisit arbitrio ordinarii, quod sufficienter ratione regulari potest, si ex testibus, etiam non juratis, agnoscat causam adesse remittendi denunciationses. Sanch. l. 3. d. 8. num. 4. Cevall. 99. pract. q. 604. Cutt. l. 57. n. 2. Castrop. l. c. n. 6.

Quæst. 158. Num Ordinarius existente justa causa obligetur dispensare in denunciationibus.

1. **R**Esp. affirmativè, quoties bono communi vel particulari contrahentium maximè expediat concedi hanc dispensationem. Sanch. l. 3. d. 10. num. 6. Gutt. c. 52. num. 4. Pont. l. 5. c. 31. post medium. Castrop. §. 5. num. 1. Tenetur enim ordinarius ex officio providere bono communi, & speciali subditorum; adeoque denegando hanc dispensationem, ubi bono communi vel speciali valde expediat, agit contra munus suum, & graviter peccat; poteritque à tali denegatione appellari, saltem quò ad effectum devolutivum. Castrop. l. c. cum Gutt. n. 5. quin & si stante justà causà, ob quam valde bono communi vel speciali contrahentium expediat dispensari, ordinarius nolit dispensare, posse illos contrahere ommissis denunciationibus; quia leges ecclesiasticæ non obligant cum tam gravi jactura. Docent Pith. b. t. num. 29. Castrop. loc. cit. num. 4. Sanch. d. 10. num. 27. Cönninck. loc. cit. num. 59. Gutt. num. 6. Hentiq. l. 11. c. 5. num. 5. & alii. Sed neque Concilium in gravissima causa malitiosi impedimenti, nec etiam in aliis causis gravibus permittit ordinario libertatem negandi dispensationem eo ipso, quò is judicet matrimonium expedire, & malitiosum impedimentum alià vià tolli non posse; sed remittit ordinario judicare, an impedimento illo stante, expediat omittere denunciationses, dum alià vià impedimentum tolli potest. Castrop. n. 2.

2. Dixi: Si maximè expediat: Si enim non valde, sed leviter tantum ea dispensatio conducit bono communi vel speciali, dispensatio erit ad libitum dispensantis & gratiosa. Castrop. Arg. c. exposulasti. de cler. & excom. eò quòd levis commoditas, ut Castrop. abundè compensetur rigidà observantiâ legis communis. Porro omnes causas supra adductas graviter bono communi vel contrahentium conducere, exceptâ illâ, quæ oritur ex verecundia ob disparitatem conditionis; item quæ consistit in gratia & favore magnatibus exhibendo, eò quòd hæc duæ causæ, etsi sint justæ, non tamen ita sint graves, quin sæpe gravius urgeat, & Ecclesiæ sit convenientius, legem illam de denunciationibus observare, ait Castrop. n. 3. citatis Cön. Sanch. Pont. ubi supra. De cætero tamen dispensatio facta ex causa justa leviori tamen, sit gratiosa, adhuc debet concedi liberaliter; adeoque ne quidem imponi potest dispensatio pecunia aliqua solvenda per modum mulctæ, aut eleemosynæ alicui loco pio faciendæ, uti generaliter quò ad dispensationem gratis faciendam dispositum est per Tridentinum Sess. 25. cap. 18. non secus ac omnes conveniunt, non posse Episcopum concedentem dimissorias obligare ordinandum, ut pro dimissorias eleemosynam faciat loco pio. Castrop. num. 5. licet cum Sanch. cit. d. 10. n. 10. admittat, si dispensatio fiat ob causam aliquam or-

tam ex culpa, imponi posse obligationem alicuius pecuniæ erogandæ, non quidem pro dispensatione, sed pro culpa commissa, & in penam illius, cui conceditur dispensatio.

Quæst. 159. An & qualiter denunciationses omisse ante nuptias adhuc præmittendæ sint consummationi matrimonii.

REsp. Si ob causam, vel etiam quia dispensatio ab ordinario facta non est integrè, sed solum pro matrimonii contractu, præmissæ non sunt denunciationses ante nuptias, adhuc contrahentes eas præmittere ante consummationem matrimonii obligati sunt, nisi fortè aliqua gravi & urgente causâ excusentur; aut nisi ordinarius expedire judicaverit, ut omnino & tunc omittantur. Prout hæc habentur in Trid. cit. c. 1. Estque hæc obligatio sub mortali; quia est in materia gravi, ut constat ex fine hujus præcepti, nempe ut impedimentum dirimens, si quod subest, detegatur, & ne consummantes matrimonium exponant se periculo copulæ fornicariæ. Sanch. l. 3. d. 11. nu. 5. Gutt. c. 58. num. 1. & 2. Castrop. cit. §. 5. nu. 6. Pith. b. t. num. 30. Et quamvis Sanch. num. 2. Rodriq. in sum. c. 222. num. 1. tanquam probabile defendant, non esse mortale, consummare matrimonium ommissis denunciationibus, dum contrahentes certi sunt, nullum subesse impedimentum; eò quòd ratio legis, & consequenter lex, cessare videatur. Verùm contrarium dicendum; quia non statim hic & tunc in particulari casu cessante sine seu ratione legis lex cessat; & lex illa Trident. non hunc vel illum singularem casum respicit, sed omnes & in genere ob periculum fornicationis, si denunciationses non præmitterentur consummationi. Et sanè si ratio à Sanch. allata urgeret, pari modo non peccaretur graviter, si denunciationses illæ sine causa & dispensatione omittentur ante nuptias, dum contrahentibus constaret, nullum subesse impedimentum, quòd tamen illi AA. non dicent. De cætero peccari solum mortaliter per primam copulam, docent Henriq. l. 11. c. 16. nu. 1. & alii, quos sequi videtur Castrop. loc. cit. nu. 7. eò quòd Trident. solum videatur imperasse denunciationses præmitti, tum matrimonii contractui, tum consummationi; at quando consummatum est per primam copulam, nullum de denunciationibus præmittendis subsequentibus copulis præceptum imposuerit. Unctur hi AA. exemplo jejunii, quòd si semel violatum est bis comedendo, non peccatur postea de novo, si sæpius comedatur. Verùm probabilius docent Sanch. d. 11. n. 5. Gutt. c. 58. num. 2. Pith. loc. cit. & alii, peccari toties mortaliter, quoties petitur & redditur debitum; quia proceditur contra legem Ecclesiasticam graviter obligantem, & quantum est de se, incurritur periculum fornicationis; eò quòd posset subesse impedimentum dirimens, cum nondum sit adhibita diligentia juridica seu præscripta ab Ecclesiâ, ut detegerentur impedimenta; si quæ laterent, quæ se securos redderent.

Quæst. 160. Quinam factis denunciationibus teneantur denunciare impedimentum.

1. **R**Esp. primò: Dum impedimentum est publicum, vel probatu facilè, quilibet ejus con-

conscijs denunciare tenetur, quia impedire potest sua denunciacione, ne invalidè contrahatur matrimonium. Castrop. p. 13. §. 6. num. 1. Pont. L. 5. c. 34. n. 3.

2. Resp. secundò: Dum occultum est impedimentum, impetratque desuper dispensatio pro foro conscientie, nulla est obligatio denunciandi; Secus si vox est publica de impedimento; quia tunc dispensatio non prodest. Castrop. n. 2. Sauch. L. 3. d. 13. à n. 4. Gutt. c. 59. n. 13.

3. Resp. tertio: Is, cui impedimentum notum est solum ex auditu, nec recordatur, à quo audiverit, non obligatur denunciare; quia nulla utilitas talis denunciacionis. Castrop. loc. cit. Gutt. n. 12. Fatin, de testib. p. 2. q. 69. num. 75. & seq. Potest tamen denunciare, si nullam infamiam irrogat; quia in ea denunciacione nullum est periculum, & fortè veritas manifestabitur. Gutt. Castrop. ll. cit. E contra si recordetur, à quo audiverit, & is sit persona fide digna, tenetur denunciare; quia potest ordinarius eam citare, ejusque testimonium recipere. Sanch. d. 13. nu. 7. Gutt. num. 10. Pont. L. 5. c. 34. num. 1. Castrop. num. 3. Si autem persona, à qua audivit, est suspecta, nulla est obligatio denunciandi, maxime, si impedimentum est diffamatorium. Sanch. Gutt. Castrop. ll. cit. Farinac. n. 83. &c.

4. Resp. quartò: Si quis solus novit impedimentum, obligatus est illud revelare, si præmissa fraterna correctione (dum nimirum speratur ex ea fructus) revelare potest sine suo damno, etsi probare illud nequeat. Sanch. num. 2. Gutt. num. 9. Covarr. in 4. decret. p. 2. c. 6. §. 10. nu. 1. Henriq. L. 11. c. 14. num. 5. Castrop. nu. 5. Gasp. Hurt. de matrim. d. 5. diff. 21. num. 75. contra Pont. L. 5. c. 34. à nu. 6. Sanch. v. matrimonium. num. 23. eò quòd ex una parte dictum seu testimonium unius, etsi insufficientis sit ad contractum dissolvendum, sit tamen sufficiens ad impediendum matrimonium contrahendum juxta c. super eo. de testib. & Gl. ibid. & esto, ad hoc etiam sufficiens non esset dictum unius testis, sufficiens tamen adhuc foret, ut Judex ex officio urgeret contrahentes ad diligentioris inquisitionem, quã fortè detegeretur impedimentum. Ex altera parte obliget præceptum revelandi. cum commodè revelari potest; tum ne contrahentes peccent, si mala fide procedant; tum ne irreverentia fiat Sacramento, & proles fiat illegitima, vel si bona fide contraxerint, ne materiale peccatum fiat, nève sit Sacramenti fictio, & proles ex se illegitima; & insuper, ut vitetur difficultas, quæ postmodum detecto impedimento, in ratificatione matrimonii intervenire solet. Et hæc omnia sufficienter honestare revelationem impedimenti, tamen si sub secreto acceperis, & juraveris te non revelaturum; asserunt Sanch. Gutt. Castrop. ll. cit. quòd verò nemo obligetur denunciare, quod probare nequit ob periculum incurrendi nomen impostoris & calumniatoris, procedere ait Castrop. num. 7. dum proceditur ad punitionem; non verò, quando ad damna vel peccata avertenda lex fertur & obligatio revelationis imponitur. De cætero in hoc casu revelare quis non tenetur, ubi revelare nequit sine gravi suo incommodo cum leges Ecclesiasticæ, utpote jugum suave, in eo casu non obligent. Pont. num. 2. Sanch. num. 10. Castrop. num. 5. Atque ex his infertur, multò magis ipsos contrahentes, impedimenti conscijs teneri fateri, & à contrahendo

desistere; quia injustè aliàs & iniquè se contractui ingerunt, quem jure celebrare nequeunt. Sanch. L. 3. d. 14. Cöninck. d. 27. du. 7. concl. 2. n. 62. Castrop. n. 6.

Quest. 161. Qualiter se gerere debeat Parochus, dum post denuntiaciones opponitur impedimentum.

1. **R**esp. primò: Parochus ab aliquo (sive is sit unus contrahentium, sive alius) informatus de impedimento, debet interdicare celebrationem matrimonii (quæ interdictio non est judicialis, sed extrajudicialis, ut Castrop. §. 7. n. 2.) non potest tamen de eo cognoscere, an vera subsit; quia Parochus judicialem potestatem non habet, quam tamen requirit cognitio impedimenti matrimonialis. Castrop. loc. cit. Sanch. d. 15. num. 2. Gutt. c. 60. num. 2. Pirh. h. t. num. 31.

2. Resp. secundò: Debet proinde Parochus monere secretò conjuges, præsertim si impedimentum ortum habeat ex peccato occulto, ut desistant à matrimonio, & si ii non acquiescant, ordinario, utpote ad quem spectat impedimenti cognitio, illud deferre debet. Sanch. loc. cit. Tann. d. 8. q. 3. du. 6. num. 133. Pirh. loc. cit. Idem est, si Parochus ipse solus novit impedimentum extra Confessionem; si enim juxta dicta *quest. præced.* quilibet alius tenetur impedimentum denunciare, multò magis ad hoc tenetur Parochus, cui ex officio incumbit, salutem & bono subditorum consulere; & licet ex revelatione tali aliqua eis nota proveniat, ipsi sibi debent adscribere, dum non acquiescunt. Castrop. num. 3. Unde etiam si in hoc casu publice petant tales conjugi matrimonio, debet id iis negare Parochus, non obstante, quòd aliàs occulto peccatori indignè petenti publicè Sacramentum illud sit ministrandum. Siquidem id quoque procedit in præsentem casu, dum contrahentes aliud impedimentum non haberent, quàm quòd susceptionem Sacramenti matrimonii indignam redderet, quale est solum peccatum mortale; cederet enim hoc tantum in damnum occulti peccatoris, nempe confusionem; Secus verò, si habeant impedimentum, quod præter indignam etiam invalidam susceptionem, & hinc occasionem plurium damnorum, pluraque deinceps patrandi peccata præstaret; cum id cederet in grave quoque damnum aliorum.

3. Dum verò novit Parochus impedimentum tantum ex Confessione, quamvis plures apud Sanch. cit. d. 15. à nu. 6. censeant posse, imò debere illis negare assistentiam; verius tamen censent Sanch. d. 16. num. 14. Gutt. c. 60. nu. 11. Cöninck. loc. cit. du. 7. num. 70. Castrop. cit. §. 7. num. 5. id eum non posse; cum Confessarius uti nequeat notitia accepta in Confessione ad actus exteriores, ex quibus Confessio penitenti reddi potest odiosa. Debere tamen monere penitentem, petita prius ab eo veniã cum monendi de aliquibus auditis in Confessione, dum credit penitentem non ægrè laturum hanc licentiæ petitionem, & monitionem suam profuturam, tenent Cönn. & Castrop. ll. cit. probabile tamen etiam ait Castrop. cum Gutt. c. 60. in fine. non esse obligationem petendi illam veniã, sed se gerere posse, ac si nihil ad ejus noticiam devenisset.

Quest.